

utvivlsomt bliver noget af det kønneste, der findes dernede. Naar man bliver træt af alt det, man skal være Vidne til i Rigsdagsfløjen, kan man gaa derover og faa en Skønhedshusvalse. Men denne Rigsarkivbygning, der er lavet dernede, har den højtærede Indenrigsminister jo slet ikke noget Ansvar for, og det er heldigt for ham, thi hver Gang jeg i den senere Tid gaar forbi, kan jeg ikke lade være med at sige: „Gottstrafe“, nemlig den, der er Skyld i det, der er sket dernede.

Den højtærede Kultusminister talte om den Dispensation, som er givet til Dr. Mantzius, men vi fik ikke i denne Omtale noget Forsvar for, at den højtærede Kultusminister havde givet denne Dispensation, vi fik blot en historisk Fremstilling af den Mantzius'ske Affære. Da vi skal fatte os i Korthed, skal jeg kun sige, at jeg har samme Fornemmelse overfor denne Fremstilling, som jeg i min Barndom havde overfor en Slagter i Ribe, der, da han fjerde Gang blev samlet drukken op af Rendestenen og fjerde Gang havde brækket sin Arm i Fuldskab, sagde: „Der er saa grov møj! komisk til i Naturen“.

Med Hensyn til Skaarup-Affæren maa jeg sige, at det for mig var ret ejendommeligt at høre Anbefalingerne blive læst op, disse højt stilede Anbefalinger fra Seminarieforsøger Tang. Jeg blev meget forbavset. Jeg kender ogsaa Dr. Eduard Larsen gennem mange Aar i hans Egenkab af Seminarielærer, men jeg har aldrig anet, at han var en i den Grad genial Pædagog, som vi hørte i Tangs Erklæring. Jeg ved meget godt, at Dr. Eduard Larsen er en dygtig Lærer og Pædagog, men noget saa storstilet, en Anbefaling i den Grad oven ud, maa vække en vis Kritik. Det, der her havde været af Interesse for Rigsdagen, var at faa en Anbefaling fra Konsulenten i Skolesager, Professor N. A. Larsen, den Mand, som kender Seminarieundervisningen og Seminarielærerne bedre end nogen anden Mand her i Landet, og som er Ministeriets Konsulent i disse Sager. Det havde betydet noget overfor Rigsdagen, den anden Erklæring betyder slet intet.

Jeg skal ikke følge den Invitation, der blev givet af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg), men da der nu er fremkommet denne Henvendelse til mig, vil jeg dog sige enkelte Ting om Grundlovens § 3. Det er vanskeligt at tale om denne Sag uden i denne Forbindelse at sammenblande den dømmende og den lovgivende Myndighed,

og uden at komme til at omtale eller i Tankerne have den Sag, der nu verserer for Højesteret, nemlig den Arboe Rasmussenske Sag. Baade det ærede Medlem fra Hornslet (Povlsen) og det ærede Medlem fra Vordingborg (Dahl) har udtalt sig om denne Sag her i Tinget. Jeg skal undlade det. Imidlertid er der blevet udfordret til en Diskussion om Grundtvig som Kirkepolitiker, og det blev hævdet baade af en Socialdemokrat og af et radikalt Medlem, at de var Grundtvigs Disciple. Jeg har aldrig ment, at Grundtvigs Naadegave laa paa det politiske Omraade, det var ikke her i Tinget, han vandt sine Laurbær, og jeg synes oprigtigt talt, at Grundtvigs Kirkepolitik kan ikke være normgivende for andre end dem, der har staaet i samme Situation som han. Hver Tid maa anlægge sin Politik. Men naturligvis er der meget at lære af ham ogsaa i denne Henseende.

Men for nu at blive ved Grundlovens § 3 vil jeg fremhæve, at det er blevet sagt baade af det ærede Medlem fra Hornslet og af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds, at den maa opfattes i meget rummelig Forstand, og deri kan jeg for saa vidt være enig med de ærede Medlemmer, som de Symboler, der er blevet betegnet af Kultusminister Madvig som normgivende for det evangelisk-lutherske Liv her i Landet, er noget meget udvideligt. De er i Virkeligheden efter de to nævnte Medlemmers Udtalelser at betragte som en Bænk, hvorpaa alle kan sidde undtagen netop de, der hører til et lovordnet Trossamfund, saaledes som det omtales i Grundlovens § 77. Men saa udvideligt er nu utvivlsomt det evangelisk-lutherske ikke. Oprigtigt talt, dette kan ikke bestemmes efter Grundlovsfædrenes religiøse Opfattelse. Jeg ved f. Eks. ikke, hvad Ordføreren Hall var i religiøs Henseende, saa lidt som jeg ved, hvad Madvig var i religiøs Henseende. Det vilde være besynderligt at tænke sig, hvis den nuværende Regering skulde komme til at træffe Bestemmelse om kirkelig Lovgivning, at disse kirkelige Love skulde forstaaes efter det høje Ministeriums religiøse Anskuelse. Jeg tænker mig, at det høje Ministerium stærkt vilde værgе sig derimod, ligesom jeg tror, at Medlemmerne i denne Sal vilde værgе sig mod det. Saa dan kan man ikke argumentere.

For øvrigt er der blevet talt saa meget om disse Grundlovsfædres Rationalisme, og som et Eksempel frem for alle er blevet nævnt H. N. Clausen. Ja, denne Opfat-